

Z Dołatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższym postanowieniem z 11. listopada b. r. raczył najniżej przyzwolić na uchwalenie przez austriackie towarzystwa leśnictwa, zmiany dotychczasowych statutów na podstawie przedłożonego, a przez c. k. ministerium handlu i gospodarstwa ludowego w porozumieniu z c. k. ministerstwem stanu i ministerstwem policji zrekrutowanego nowego projektu statutów.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 26. listopada. W drugim z kolei artykule o *sprawach sejmowych*, umieszczonym w numerze 71 *Gazety narodowej*, czytamy dalszy rozbiór ordynacji wyborczej dla Galicji. W artykule tym utyskuje *Gaz. nar.* na to, że księża wikarzy i dzierżawcy dóbr ziemskich odsunięci są od prawa wyborczego.

Co do pierwszych utrzymuje *Gaz. nar.*, że wykluczenie tej części niższego duchowieństwa, posiadającej zupełnie zaufanie ludu i mogącej go „jedynie godnie” reprezentować, tem więcej jest uderzające, iż przypuszczeni są do wyborów wszyscy urzędnicy koronni, „którzy z jednej strony pobierając pensję ze skarbu, zupełnie są zależni od władzy wykonawczej, a tem samem pozbawieni są niepodległości zdania, z drugiej strony w znacznej części są to ludzie obcy, a nawet choć urodzeni tutaj, nieznając potrzeb kraju, przy najlepszych chęciach skutecznie i odpowiednio dobru ogólnemu działać nie mogą.”

Zdawałoby się, iż po takim twierdzeniu *Gaz. nar.* orzeczcie, iż urzędnicy publiczni powinni być wykluczeni od wyborów; *Gaz. nar.* jednak tego nie wymaga, żąda tylko, ażeby księża wikarzy, „których wykształcenie umysłowe i stanowisko socjalne jest takie same, jak i urzędników, zarówno z urzędnikami przypuszczeni byli do wyborów, trudno bowiem pojąć, powiada *Gaz. nar.*, dla czego by księżom wikarym także same prawa polityczne przysługiwać nie miały, jak urzędnikom.”

Sprzeczność pozorna, jaką upatruje *Gazeta narodowa* pod tym względem w ordynacji wyborczej, ztąd pochodzi, że *Gazeta narodowa* nie zastanowiła się należycie nad zasadami, będącemi podstawą tej ordynacji.

Podstawą prawa wyborczego dla Galicji równie jak dla innych krajów koronnych jest ustawa gminna z 17. marca 1849 i ministerjalne rozporządzenie z dnia 7. marca 1850, wydane na mocy najwyższego postanowienia z dnia 27. lutego 1850, tudzież pewna kwota podatkowa, którą opłacać musi obywatel, mający prawo wyboru.

Wyborcy w Galicji podzieleni są jak wiadomo na trzy kategorie, mianowicie większych posiadłości ziemskich, gmin wiejskich i miast. W pierwszej i drugiej kategorii służy pewna kwota podatku realnego, w trzeciej zaś pewna kwota podatku stałego za podstawę prawa wyborczego. Ponieważ zaś księża wikarzy w ogóle w żadnej z tych kategorii nie płać oznaczonej minimalnej kwoty podatkowej, a przytem według wyżej wspomnianego rozporządzenia ministerjalnego nie przysługują im prawa wyborcze w gminie, przeto też stosownie do ustanowionej zasady nie mogą brać udziału w wyborach do sejmiku krajowego. Gdyby jednak księża wikarzy opłacali kwotę podatkową, służącą za normę w ordynacji wyborczej, natenczas zarówno z innymi obywatelami, odpowiadającymi tym warunkom, byłiby przypuszczeni do wyborów. *Gazeta narodowa*, której się podobało nazwać ordynację wyborczą dla Galicji „łataniną pełną sprzeczności, co tylko z pospiechem, z jakim do skutku doszła, uniewinić się daje” — *Gazeta narodowa* nie podaje w artykule swojej zasady, według której księża wikarzy, lubo nie płać oznaczonej prawem kwoty podatkowej, mają być przypuszczeni do wyborów. Powiada ona tylko, (czemu bynajmniej nie przeczymy), że to są ludzie z wykształceniem i stanowiskiem socjalnym, i ztąd wnosi, że nie mogą być wykluczeni od prawa wyborczego. Ależ bo wykształcenie samo i stanowisko, jakie kto zajmuje w społeczeństwie, nie może według przyjętych zasad samo przez się upoważniać do udziału w wyborach. Gdzież bowiem jest miara tego wykształcenia i ważności tego stanowiska? Utworzyć osobną kategorię wyborczą dla księży wikarych, byłoby naszym zdaniem nie tylko odstąpieniem od zasady, przewodniczącej ordynacji wyborczej, ale rzeczywistą „łataniną”; środka zaś, za pomocą którego księża wikarzy, niepłać oznaczonej kwoty podatkowej, mają wejść w istniejące już na mocy ustawy kategorie wyborcze, nie podaje *Gazeta narodowa*. Nie możemy przeto w tym względzie nic orzekać.

Podobny stosunek, jak z księżami wikarymi, zachodzi także z dzierżawcami dóbr ziemskich. Nie dla tego bowiem odsunięci oni

są od prawa wyborczego, iż są dzierżawcami, lecz dla tego, że w ogóle nieodpowiadają warunkom zasadniczym ordynacji wyborczej. W prawdzie dzierżawcy opłacają znaczne podatki, ale podatki ruchome, a te służą tylko za normę w kategorii miast; dzierżawcy zaś po największej części nie są mieszczanami, i z stanowiska swojego w ogóle nie są powołani do reprezentowania interesów miejskich, lubo zdarzyć się może, że dzierżawca z jakiegoś przedsiębiorstwa albo posiadania realności w mieście opłaca oznaczoną kwotę podatkową, a w takim razie przysługują mu prawa wyborcze w kategorii miast. W taki sam sposób może dzierżawca brać udział w wyborach kategorii większych posiadłości ziemskich lub gmin miejskich, jeżeli opłaca oznaczoną kwotę podatku realnego. Dzierżawcy nie są przeto wykluczeni od wyborów dla tego, że są dzierżawcami, lecz o tyle tylko, o ile zasady ordynacji wyborczej do nich zastosowane być nie mogą.

Z tem wszystkiem nie twierdzimy bynajmniej, jakoby ordynacja wyborcza dla Galicji w drodze konstytucyjnej nie mogła z czasem i w miarę nabytych doświadczeń być zmodyfikowaną. Sądzimy owszem, że ustawa konstytucyjna z dnia 26. lutego 1861 swobodnie w tym względzie zostawia pole autonomii krajów koronnych. Reformę tę jednak musiałoby na każdy wypadek poprzedzić uchwalenie i zatwierdzenie nowej ustawy gminnej, ażeby uzyskać nową podstawę do zmian w ordynacji wyborczej. Gdyby się bowiem w tym względzie chciano trzymać projektów *Gazety narodowej*, natenczas zrobionoby z ordynacji wyborczej dla Galicji, opartej na pozytywnych zasadach, istną „łataniną” pozbawioną wszelkiej zasady.

Monarchia Austriacka.

Kraków, 25. listopada. (*Rozpisanie wyboru posła sejmowego.*)

Wczorajsza *Krakauer Ztg.* zawiera następujące urzędowe ogłoszenie względem wyboru jednego nowego posła w mieście Krakowie:

Wybrany w okręgu wyborczym miasta Krakowa deputowany na sejm krajowy Dr. Antoni Zygmunt Szternsztein Helcel złożył swój mandat, jak o tem zawiadamia wydział krajowy galicyjski.

W skutku tego, na mocy reskryptu JW. Namiestnika królestw Galicji i Lodomeryi i W. księstwa Krakowskiego z dn. 14. listopada r. b. l. 8995 pr., stosownie do §§. 18. i 20. ordynacji wyborczej, nowy wybór rozpisuje się na dzień 8. stycznia 1863, a tutejszy magistrat równocześnie wezwany zostaje do przedsiębiorstwa bezzwłocznie przygotowawczych do tego czynności.

Blizsze szczegóły w tej mierze podane będą osobnemi obwieszczeniami do wiadomości publicznej.

Kraków, 20. listopada 1862.

W imieniu JW. Namiestnika.

C. k. radca dworu i naczelnik c. k. komisji namiestniczej Krakowskiej.

Merkl.

Wiedeń, 25. listopada. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Sprostowanie.*)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył udzielać wczoraj przed południem posłuchania wielu osobom prywatnym. Między innymi przyjmował wczoraj Najjaś. Pan: Hrabiego *Bile-Brahe*, byłego posła duńskiego przy tutejszym dworze, który od czasu ustąpienia z swej posady, przemieszkuje w Wiedniu; księcia Prymasa węgierskiego, kardynała *Scitowskiego*; hrabiego *Apponyi*, reprezentanta Austrii przy dworze angielskim, barona *Resti-Ferrari* i arcy podkomorzego hrabię *Lanckorońskiego*.

Doniesienie dzienników wiedeńskich, jakoby baron *Sina* złożył już 22. b. m. swoją funkcję posła greckiego, jest podług oświadczenia wiedeńskiej *Presse* zupełnie fałszywe. Pan *Sina* ani nie żądał dotąd swojej dymisy, ani ją otrzymał.

Czernogórski prezydent senatu, *Mirko Petrovich*, ojciec panującego Księcia Mikołaja, przybył do Wiednia, i jak utrzymuje *Korespondencya Scharfa*, ma odjechać na zimę na mieszkanie do Petersburga.

Dzienniki wiedeńskie: *Wanderer* i *Morgenpost* zarzucały *Gazecie wiedeńskiej*, że najnowszy akt łaski monarszej ogłosiła tylko w krótkiej nocie, niepodając dosłownie najwyższego pisma własnoręcznego, chociaż mogła otrzymać ten dokument. Na to odpowiada dziś *Gazeta wiedeńska*, że zarzut ten jest mylny, gdyż ona nie miała do wyboru, jak ma ten akt ogłosić, lecz podała do wiadomości to tylko, co jej zakomunikowała węgierska kancelarya nadworna.

W sprawie statutu dla Lombardo-weneckiego Królestwa pisze *Gazeta di Venezia*: „Od niejakiego czasu zapowiadają niektóre dzienniki w artykułach i korespondencyach bliskie ogłoszenie statutu dla Lombardo-weneckiego Królestwa. Ze względu na te wzmianki, uważaliśmy za nasz obowiązek, zasięgnąć w tej mierze dokładnych wiadomości, i jesteśmy teraz upoważnieni oświadczyć ze pogłoski rozszerzane o tem w dziennikach, nie pochodzą ze źró-

deł urzędowych. Jedyną podstawą tych nadziei jest interes, jaki objawia rząd Jego Mości Cesarza co do uzupełnienia dzieła konstytucyjnego; i przeto można oczekiwać z pewnością, że jak tylko okoliczności zezwolą na to, rząd ten dołoży wszelkich starań, ażeby instytucje konstytucyjne rozszerzyć także na to Królestwo. Rozumie się samo przez się, że każdy prawy patriota pragnie przyspieszenia tej chwili, i raduje się tymczasowo, że w stosunkach lokalnych nastąpiło rzeczywiście widoczne polepszenie.“

(Posiedzenie izby deputowanych z 24. listopada.)

Zagał posiedzenie prezydent Dr. Hein po godzinie 10tej zrana. Na ławie ministrów zasiadli pp. *Rechberg, Schmerling, Lasser, Wickenburg, Mecsery, Plener* i radca ministeryalny *Schwarzwald*.

Po odczytaniu protokołu oświadczył minister handlu, że na interpelację *Mendego* względem kolei żelaznych odpowie na jednym z najbliższych posiedzeń.

Izba uchwała po zamknięciu dzisiejszego posiedzenia zebrać się w sesjach dla obrania wydziału, który ma naradzić się nad kwestyą, czy posiadaczom radycyowanych praw przemysłowych ma być przyznane jakie wynagrodzenie.

Następnie rozdane zostały członkom izby następujące referaty wydziału finansowego na rok 1863: Ustawa finansowa na r. 1863; sprawozdanie o budżecie państwa na rok 1863; sprawozdanie o projekcie rządowym względem podwyższenia stałych podatków; sprawozdanie o potrzebach ministerstwa wojny, rady stanu, długu państwa, amortyzacji długów: kapitału zakładowego; sprawozdania o rubrykach budżetu względem soli, ceł i rozmaitych dochodów, a nakoniec sprawozdanie komisji mieszanej o postępowaniu ugodnem.

Pierwszym przedmiotem porządku dziennego było sprawozdanie komisji mieszanej o postępowaniu ugodnem, i izba przyjęła bez zmiany wszystkie uchwały tej komisji, poczem odnośny projekt po raz trzeci odczytano i ostatecznie uchwalono.

Dalej nastąpiła z porządku dziennego ostateczna debata specjalna nad ustawą o należytosciach prawnych, a mianowicie nad wniesionymi jeszcze poprawkami do niektórych pozycji taryfy, po których załatwieniu odczytana została ustawa po raz trzeci i przyjęto ją w całości.

Przed godziną 2gą z południa wezwani zostali pp. ministrowie na konferencję do Jego Mości Cesarza, i z tego powodu musiano przerwać dalsze obrady.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 2giej.

Francya.

Paryz. 21go listopada. (Nowy zakład dla marynarki w Brestcie. — Oświadczenie Cesarza w sprawie rzymskiej.)

Monitor ogłosił dekret cesarski, zaprowadzający w Brestcie pewien rodzaj ochronki dla marynarki. Przyjmowane będą w niej sieroty i dzieci marynarki cesarskiej, tudzież marynarki handlowej i rybaczej. Sieroty przyjmowane będą od 7. roku; dzieci, których rodzice żyją od 9. roku. Tak jedne jak drugie pozostać mają w zakładzie do 13. roku, poczem wstąpić muszą do szkoły chłopców morskich, lub też rodzicom oddani będą.

Powszechna augsburska gazeta donosi z bardzo pewnego źródła, iż Cesarz oświadczył p. Nigra 1) iż imie swoje nie chce łączyć z upadkiem papieżstwa, 2) iż politykę swoją nigdy nie podporządkuje pod żądania rewolucyi, a w końcu 3) iż nie spodli się tak jak przeszłe rządy, ustępując naleganiom Anglii. Pomimo kategorycznych tych deklaracyj poseł włoski nie przestaje ludzi zmysłonemi nadziejami.

Włochy.

Turyń, 20. listopada. (Rozprawy w parlamencie.)

Dzienniki włoskie zapełnione są szczegółami o otwarciu parlamentu i o rozprawach w nim toczonych, których treść w rubryce „Ostatnich wiadomości“ po większej części już podaliśmy. Otwarcie parlamentu odbyło się wczoraj pod prezydencją barona *Pocrio* przy wielkim napływie słuchaczy; deputowani obecni byli prawie w zupełnym komplecie. Prezes rady ministrów *Ratazzi* wniósł projekt do prawa o radzie stanu. Minister spraw zewnętrznych *Durando* złożył na stole izby dokumenta, odnoszące się do sprawy rzymskiej. Następnie dep. *Buoncompagni* prosił prezesa rady ministrów, ażeby mu wyznaczył dzień, w którymby mógł wnieść interpelację względem postępowania ministeryum na zewnątrz i na wewnątrz. *Ratazzi* odrzekł, iż gdy dokumenta złożone wyświecają postępowanie ministrów, przeto potrzeba, ażeby izba wprzód do wiadomości powziąć je mogła. Dokumenta te przez dzień jutrzejszy wydrukowane i rozdane być mogą, od pozajutrzeza ministeryum gotowe przeto będzie do odpowiedzi na wszelką interpelację. Na co *Buoncompagni* oświadczył, iż nie żąda, ażeby ministeryum tłumaczyło się z swych czynności, lecz ażeby na interpelację jego odpowiedziało. Poczem izba na propozycję prezesa interpelację do dnia jutrzejszego odrzuciła.

Posiedzenie z dnia 20. listopada było bardzo burzliwe. *Buoncompagni* zabrawszy głos, winał najprzód ministrom, iż tak rychło zwycięstwo nad *Garibaldim* odnieśli, ale zarazem wyrzucił im, iż rozpręgli większość w parlamencie, a to z tego powodu, iż zaraz po objęciu władzy opierali się głównie na stronnictwo najniecierpliwsze, kryjącym się po za wielkie imie *Garibaldegogo*. Z tego powodu przyszło do wypadków pod *Sarunio* i pod *Aspromonte*. Chociaż zaś ministeryum *Ratazzi* oświadczyło,

iz rząd nikomu nie pozwoli zająć miejsce jego w obronie kraju, to jednak z powodu, iż nad tym przedmiotem nie było jeneralnej rozprawy w parlamencie, większość w kraju myślić mogła, iż uzbrojenie *Garibaldegogo* nie były zamysłem rządu przeciwnie. Następnie mowca wyrzucił ministrom, iż za nadto oddalili się od Anglii i za nadto Francyi powodować się dali, z czego wszystkiego wnosi, iż ministeryum w składzie swym obecnym nie ma dość powagi moralnej do rządzenia krajem. Czyniąc to oświadczenie, daleki on jest od wszelkiej osobistej ambicji; idzie mu jedynie o utrzymanie rządu konstytucyjnego w całej sile i czystości. Następnie dep. *Mordini* opowiada szczegóły uwięzienia swego w r-z z *Calvinim* i *Fabrizzim* i gani ogłoszenie prowincyj południowych w stanie oblężenia. Ministeryum zasługuje tem bardziej na potępienie, iż nawet parlamentowi dekretu, stan oblężenia ogłaszającego, nie zakomunikowało. Ministeryum na którego sztandarze zapisana z jednej strony bitwa pod *Aspromonte* a z drugiej strony nota p. *Drouin de Lhuys*, ministeryum także nie ma z sobą opinii publicznej i ustąpić powinno. Następnie mowca przywodzi na pamięć kolosalne aresztowania i rozstrzelania i kończy, iż to nie jest droga do zjednoczenia Włoch. Po skończonej mowie *Mordiniego*, posiedzenie wśród wielkiego wzburzenia na wniosek *Massarego* odroczone zostało.

Ministeryum dla oczyszczenia się z zarzutów czynionych mu przez *Buoncompagniego*, ogłosiło w dzienniku *Discussione* 22 depesz telegraficznych z czasu 30. maja do 6. lipca, w których rząd zakazuje werbunki na rzecz *Garibaldegogo* i poleca powstrzymanie wyprawy.

Grecya.

(Kandydatura tronu greckiego. — Wybory. — Stan rzeczy.)

Patrie podaje doniesienia z Grecyi o postępkach kandydatury księcia *Alfreda*. Kasyno kupieckie w Syra zdaje się być środkowym punktem agitacyi. Po wszystkich kawiarniach ateńskich można widzieć portret księcia angielskiego uwieńczony bluszczem. Rząd prowizoryczny w obec ciała dyplomatycznego nie oświadczył się jednak dotąd za żadną kandydaturą; stara się on tylko, aby porządek publiczny nie był naruszony przynajmniej do dn. 22. grudnia to jest do wyborów. *Patrie* obwinia gabinet angielski, że zachowuje dwulicową politykę względem kandydatury tronu greckiego. W Londynie lord *John Russell* zaprzecza w obec posła bawarskiego kandydaturze księcia *Alfreda*, oświadcza się za wytrwaniem przy stypulacyach r. 1830 i za popieraniem kandydatury syna księcia *Luitpolda*, podczas gdy poseł angielski w Atenach (któremu zresztą *Times* zarzuca nienawiść ku Grekom, a zbytnią życzliwość dla dynastii bawarskiej), jest całkiem innego zdania. Według doniesień z dn. 14. i ten poseł naganiał także demonstrację, na cześć księcia *Alfreda* wyprawioną.

Rząd francuski, według *Courrier du Dimanche*, wkrótce objawi zdanie swoje względem tej kandydatury, bądź to w depeszy dyplomatycznej, bądź w *Monitorze*. W Atenach kluby, do których należy głównie liberalna młodzież, stanowią silną opozycję względem rządu i jego projektów. Wybór kilka kandydatów rządowych napotka zapewne opór. W wielu miastach nie przyjęto prefektów, których rząd prowizoryczny mianował. Zachodzi obawa, aby w wielu miejscach nie przyszło do niespokojności.

Położenie rzeczy w Atenach jest w każdym względzie smutne, a widoki na przyszłość, zamiast bliskie zapowiadać polepszenie, coraz smutniejszą przybierają postać. Mężowie, którzy stoją u steru rządu, nie zaniebują wprawdzie żadnego środka, aby przynajmniej porządek i ład tu i po prowincjach utrzymać, ale to przychodzi im tu z wielką trudnością. Gwardya narodowa, to jest lepsza część tejże, złożona z takich obywateli, którzy mają coś do stracenia, a zatem działają w własnym interesie, i usiłują zapobiedz zagrażającej anarchii, wspiera rząd wprawdzie, ale ten zdoła zaledwie być panem sytuacji.

Rząd prowizoryczny daje reprezentantom mocarstw opiekuńczych zapewnienie, że najsilniejszym jego postanowieniem jest, powstrzymać wszelki zamach przeciw Turcyi, ponieważ z oświadczeń, które poseł angielski pan *Scarlet*, z rozkazu rządu swego w sposób nader stanowczy wyłożył, nabrał przekonania i pewności, że Anglia gotowa jest wszelkie przedsięwzięcie tego rodzaju i tej tendencji odeprzeć z najsilniejszą energią, ale stronnictwo egzaltowane, a do tego należy głównie ucząca się młodzież uniwersytecka i gimnazjalna, mało ma na to względu, a chociaż wstrzymuje się jeszcze i nie przedsiębierze kroków gwałtownych, w klubach jednak na ten cel utworzonych, występuje jawnie i to w sposób namiętny, a nawet przygotowuje wszystko, aby z nadejściem sposobnej chwili przywieść do skutku swoje plany. Część żołnierzy i oficerów garnizonu bierze także udział w tych agitacyach, przezco położenie rządu staje się jeszcze trudniejsze.

Najdotkliwiej daje się uczuć rządowi brak pieniędzy, podczas gdy ze wszystkich stron nadchodzą nieustannie żądania nagród za położone dla ojczyzny zasługi.

Od wojska nadchodzą także żądania tego rodzaju, a rząd nie ma środków zaspokojenia tychże. Członkowie rządu myślą też przytem o sobie, o swoich przyjaciółach i krewnych, a kto nie może zaraz przyjść do pieniędzy, radby przynajmniej otrzymać zyskową posadę.

W tym stanie powszechnego wzburzenia umysłów, wzrastającej niespokojności i obawy, z którą wszyscy oczekują wyborów do zgromadzenia narodowego, wśród zapowiadającej się walki rozbuźzonych namiętności, przy której bezwątpienia nie obejdzie się bez

krwawego starcia, dziwić się nie można, że wielu jest takich co wątpią, czy zgromadzenie narodowe przyjdzie i to tak prędko do skutku. Pod wpływem, który kluby rewolucyjne widocznie wywierają na rząd, popadł tenże w najniebezpieczniejsze położenie. Jak się zdaje, pomimo iż kilku jest kandydatów do tronu greckiego, mało jest w ogólności nadziei, aby rząd monarchiczny mógł być w Grecyi przywrócony, jakkolwiek książę stanąłby na jej czele. Teraźniejszy stan rzeczy może potrwać jeszcze bardzo długo, zwłaszcza przy napływających nieustannie, mianowicie z Włoch, żywiołach rewolucyjnych; co gorsza, z czasem w jawną anarchję zamienić się może.

Kronika.

(Pożar w składzie nafty.) Dnia 23. b. m. zapaliła się przypadkowym sposobem nafta w lutejszym składzie na przedmieściu Łyczakowskim pod Nr. 297, w którym podług podania właściciela ma się znajdować 150 cetnarów nafty. Zawiadomiona o tym wypadku straż ogniowa, pospieszyła natychmiast na miejsce pożaru i użyla potrzebnych środków do przytłumienia ognia. Wszystkie otwory składu zostały jak najszczęśliwiej pozatykane i otwarcie jego nafta i dopiero za kilka dni w obec komisji.

(Sposób wyrabiania chleba p. Mege Mouré, który tak zajął uwagę publiczną w Paryżu, stał się już teraz zupełnie praktycznym i może być wprowadzony w użycie z wielką korzyścią. Wiadomo, że z 250 funtów mąki, w Paryżu, otrzymują tylko 172½ do 180 funtów chleba białego, zwanego tam pierwszym gatunku, i że przeszkodą do otrzymania większej ilości chleba pierwszego gatunku, jest obecność w mące oddzielnej, wywierającej znaczny wpływ, zasady, cerealiny. Cerealina jak diastaz, ma własność przemieniania krochmalu w dekstrynę, a kiedy działa przy cokolwiek wyższej temperaturze na przykład 40° do 50° C., to przyczynia się do zmniejszenia białości chleba, który staje się chlebem drugiego gatunku. P. Mege Mouré, dawno już dowiódł, że po odzieleniu cerealiny od mąki, z 250 jej funtów można otrzymać, nie 172½ do 180, ale od 200 do 205 a nawet 210 funtów chleba pierwszego gatunku. Lecz proponowane przez niego środki do oddzielania cerealiny za pomocą przemywania i przesiewania, uznane zostały przez mieszaną komisję uczonych i praktyków, za niepodobne do wprowadzenia w powszechne użycie. Teraz wynaleziono sposób oddzielania cerealiny, puszczać mąkę przez wiłnię p. Perrignaut z Rennes; cerealina jako lżejsza, doskonale się oddziela i może być zebrana do innego użytku. Doświadczenia robione w Paryżu w piekarni p. Scipion, w obec delegowanego członka tamtejszej akademii nauk, uwiecznione zostały jak najpomyślniejszym skutkiem. Komisya rządowa wyznaczona do zbadania tego sposobu, obrałowała, że jeżeli będzie on wprowadzony wszędzie w użycie, powiększy o 45 dni rocznie bogactwo żywności we Francyi, że piekarnia p. Scipion oszczędza dziennie 500 do 800 fr., i że lepszy gatunek chleba, w ten sposób przyrządzonego, może mieć pomyślny wpływ na zdrowie publiczne.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 26. listopada. Żadnej zmiany w handlu zbozowym, zawsze ta sama stagnacja w obrotach, to same otrętwienie. — Stereotypowa to wiadomość, którą niestety od kilku już miesięcy powtarzać musimy. W Anglii nie ustały dotąd dowozy z Ameryki i z portów morza czarnego, że zaś zima koniecznie przerwać je musi, przeto jest nadzieja, że w nie bardzo może odległym czasie, smutna, obecnie postawa targu zbozowego w Londynie ku lepszeniu się zwróci. Już teraz spostrzedz można, że właściciele pszenicy amerykańskiej mniej się do sprzedaży cisną, i wołają raczej zsytać ją na spichrze, niż przedawać po cenach obecnych, stratę im przynoszących. We Francyi i Holandyi zupełna stagnacja bez widoków polepszenia. W Wrocławiu handel zbozem zupełnie prawie ustał; od dawnego czasu nie przypominają sobie takiego w nim otrętwienia. Zboże kupuje teraz tylko młynarz lub inny konsument — na handel nikt o niem nie pomyśli. Notują obecnie ceny następujące, mianowicie:

<i>Pszenica</i> galicyjska	od 65 do 70	sreb.	szef. pruski	85	£	wagi cłowej
<i>Zyto</i>	od 54 do 57	"	"	"	"	"
<i>Jęczmień</i>	od 37 do 42	"	"	"	"	"
<i>Owies</i>	od 24 do 25	"	"	"	"	"
<i>Groch</i>	od 48 do 56	"	"	"	"	"

Ceny to wszakże nominalne; przy znaczniejszych partjach liczyćby na nie nie można.

Na konieczną ustał wszelki popyt i nadzieja wysokich cen zupełnie zawiodła. Notują jeszcze ziarno wyborowe czerwonej koniczyny po 14 tal. cetnar cłowy, wszakże po tej cenie znaczniejszej partyi umieścićby nie można. Średnie i podlejsze gatunki zupełnie zaniedbane, bez żadnego pokupu.

Rzepak i rzepnik bez żadnej zmiany od ostatniego naszego sprawozdania.

W Czechach, w Węgrzech i w innych prowincjach monarchii, w których ceny zboża dotąd się trzymały z powodu niechęci właścicieli producentów zniżenia swych pretensyj, idą teraz rzeczy za impulsem nadanym wiadomościami z głównych targów europejskich, to jest, iż producenci radziłyby przyjąć ceny dawniej ofiarowane, lecz dziś już kupca znaleźć nie mogą. Tak więc w Peszcie, w Aradzie i na głównych targach zbozowych w Węgrzech wszelkie obroty handlowe w zbożu zupełnie ustały.

Okowita wszędzie w cenie spada; w Pradze zamawiano ją na późniejszą odstawę po 48 c. za stopień i wiadro, czyli po 14 zł. 88 c. wiadro 31°, a zatem prawie po 1 zł. garniec miary naszej.

We Lwowie samym także zupełny brak ruchu w handlu zbozowym; z produktów naszych len tylko i konopie żywo poszukiwane. Ceny w niczem się nie zmieniły od ostatniej relacji naszej z dnia 19go b. m., do której się we wszystkim odwołać musimy.

Mamy przed oczyma korespondencję z Gdańska o handlu drzewem, według której przedano w miesiącach wrześniu i października

38.056 belek sosnowych po 6 i 9 srebr. za stopę kubiczną angielską.

13.703 murlatów sosnowych po 4⅔ i 6 srebr. za stopę kubiczną angielską.

4037 belek jodłowych po 4 i 3⅓ srebr. za stopę kubiczną angielską.

900 kóp okrągłaków po 120 i 720 tal. kopę.

18.447 belek dębowych po 10 i 17 srebr. stopę kubiczną francuską.

3605 forsztów dębowych po 10 i 15 srebr. stopę kubiczną francuską.

161 kóp tychże dębowych po 1250 i 1400 tal. kopę.

450 kóp obręczy dębowych po 33 i 38 tal. kopę.

Nadzwyczaj niski stan wody na Wiśle zatrzymał znacznie w drodze transporta drzewa do Gdańska przeznaczone, i obawiano się, iż takowe między Warszawą a Gdańskiem zamarzną. Handel drzewem dosyć był ożywiony, do Anglii i Francyi wysłano znaczne partye przez komisjonerów angielskich i francuskich na własny rachunek zakupione.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 27. listopada. W tej chwili dowiadujemy się, że znowu jeden z posłów galicyjskich, mianowicie książę *Jerzy Lubomirski*, złożył swój mandat, i wysokie prezydium Namiestnictwa rozpięło już w miejsce jego nowy wybór, który odbędzie się w Żółkwi na dniu 29. grudnia r. b. Oduśne rozporządzenie ogłosimy dopiero jutro.

Z najwyższego dworu donoszą dziś dzienniki wiedeńskie, że przeniesienie się jego z Schönbrunnu do Wiednia ma już w tych dniach nastąpić.

Na przedwczorajszym posiedzeniu izby deputowanych odpowiadał minister handlu, hrabia *Wickenburg* na interpelację *Mendego* względem kolej żelaznych, i oświadczył, że układy względem tych kolej toczą się jeszcze. Potem wzięła izba pod obradę *ustawę finansową na rok administracyjny 1863*. Kilka pierwszych pozycji przyjęła izba bez debaty. Przy pozycji *ministerstwa wojny* proponował *Wiser* umniejszenie preliminarza o 6 milionów, za pomocą rozbrojenia. Na to oświadczył hrabia *Rechberg*, że rozbrojenie nie może się odbywać jednostronnie i pojedynczo, lecz może nastąpić tylko równocześnie za porozumieniem się z innymi państwami. *Kuranda* żądał wyjaśnienia co do zewnętrznej sytuacji monarchii, na co odpowiedział hrabia *Rechberg*, że stosunki z Francją, Anglią i innymi mocarstwami są jak najprzyjaźniejsze i zaczynają być ściśle. — Co do zamknięcia rady państwa donoszą dzisiejsze dzienniki wiedeńskie, że ma ono nastąpić 7. grudnia w dzień niedzielny, i że Najjaś. Pan zamknie izby osobiście.

W **Berlinie** obiega znowu pogłoska, że sejm krajowy ma być zwołany w przyszłym miesiącu, są to jednak tylko domysły prywatne. — Król bawarski wybiera się z dniem 3. grudnia r. b. do Nissy, gdzie ma przepędzić zimę za poradą lekarzy. Sędziwy Król wirtemberski zjechał już do Nissy, a teraz donosi *Gazeta lipska*, że także książę *Koburski* z małżonką zamysła przepędzić część zimy w tem mieście.

Z **Królestwa Polskiego** donoszą *Czasowi*, że ostatnia czynność rekrutacyjna, tak zwana *branka* ma się odbyć w połowie stycznia, i że w kilku miejscach przy superrewizji poborowej, rozpoczęła ludność komisye rekrutacyjne, jak między innymi w Rypinie w gubernii Płockiej. W dniu wczorajszym miał się rozpocząć wykład nauk w uniwersytecie warszawskim, do którego napływ uczniów ma być bardzo znaczny, tak, że na sam wydział prawniczy zapisało się do 300 słuchaczy.

Do Brukseli miała nadejść depeza telegraficzna z doniesieniem, że w **Compiègne**, gdzie przebywa teraz dwór francuski, przed rozpoczęciem przedstawienia w teatrze zamkowym, pojmano sześciu uzbrojonych cudzoziemców, między którymi miała policya poznać dwóch Mazzinistów. O tym wypadku jednak nie wspominają nie dotąd dzienniki francuskie. — O wydanej teraz broszurze, której autorstwo przypisują powszechnie księciu Napoleonowi, powiada *La France*, że jest to akt oskarżenia przeciw stolicy apostolskiej, oparty na dyplomatycznych aktach i dokumentach, które obejmują prawie 200letni przeciąg czasu, gdyż pierwszy z tych dokumentów jest z r. 1667, a ostatni z marca 1862.

Nadzwyczajna sesya izb *rumuńskich* została otworzona w **Bukareszcie** na dniu 16go b. m. Poselstwo książęce zapowiada, że izbie przedłożone będą: budżet, środki do ustalenia kredytu państwa i uregulowania finansów, a nakoniec projekta względem większego zjednoczenia we względzie sądowym i administracyjnym.

Ostatnie wiadomości z **Aten** przedstawiają stan rzeczy w bardzo pośpiętnym świetle. Rząd prowizoryczny jest w obec namiętności stronnictw i agitacji klubów bezwładny, i jego zapewnienia pokoju na zewnątrz nie mają przeto żadnej gwarancji zwłaszcza przy zupełnej bezkarności wojska. Największy wpływ zdaje się

mieć w kraju tak zwana anglo-helleńska partya, która wszelkimi siłami popiera kandydaturę księcia Alfreda, w czem pośrednio wspierają ją nie mało deputacye nadchodzące z Wysp Jońskich z zadaniem zjednoczenia z Grecyą.

Najswieższa poczta.

Kassel, 25. listopada. Dziś zrana przybył tu kurjer pruski z depešami rządu pruskiego; slychać, że 24 godzin będzie czekał na odpowiedź.

Londyn, 25. listopada. Dzisiejszy Times pisze: Książę Alfred nie moze przyjsć wyboru Grecyi, ponieważ Anglia musiałaby wtedy wybierać pomiędzy utrzymaniem Turcyi, a misyą księcia Alfreda, przyłączyć prowincye tureckie do Grecyi.

Turyn, 25. listopada. Pod tytułem „Rozwiązanie izb“ podaje Discussione powtórnie artykuł wstępny, w którym nagania izby za nadużycie i brak karności parlamentarnej i uznaje prawdopodobieństwo rozwiązania tychże, jezli danem będzie wotum nieufności ku Ratazzemu.

Poczta zamorska przywozi wiadomości z Kalkuty z 24. października, z Bombaju z 1. listopada. Wiadomości z Kabul do października donoszą z Heratu, że jest prawdopodobieństwo zgodzenia w drodze pokoju.

Batawia, 15go października. W Banjermassing insurgenci pokazują się znowu.

Hongkong, 15. października. Jeneral Wood padł w potyczce pod Ningpo z Taipingami. W Shanghai panuje spokój. Z Japonii donoszą, że trzech Anglików i jakaś pani, jadący konno z Yokohama, napadnięci byli przez orszak księcia Satsuma.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. listopada.

Hotel George: PP. Jablonowski W., z Olechowa. Rylski A., z Stobnicy. Rylski Z., z Pisarowic. — Keplicz W., z Artasowa. Hotel Europejski: Zwierzchowski S., z Piwoszezyzny. — Wasilewski T., z Sienkowa. — Rozkowski A., z Brykowa. — Truskolawski L., z Streptowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. listopada.

PP. Niedzwiecki K., do Foroszezy. — Cikowski A., do Złotnik. — Słonecki L., do Kreczowiec. — Makowski M., do Polski. — Hr. Bobrowski K., do Rekliniee. — Niezabitowski W., do Uhorzer. — Baroni J., do Slowity.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. listopada 1862.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wiotrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Dnia dzisiejszego 27. listopada w sali towarzystwa muzycznego.

Koncert

Rafala Maszkowskiego z współdziałaniem PP. Czernego, Koncewicza, Kozłowskiego, i braci de Lange.

Teatr.

Dziś na scenie niemieckiej: „Hernani“ wielka opera w 4 akt. z muzyką Verdego.

Jutro teatr polski, na dochód Apoloniusza Maleszewskiego: „W chacie i na dworze“ dramat w 4 aktach przez K. Pienkowskiego, poraz pierwszy.

Kurs lwowski.

Dnia 26 listopada.

Table with 4 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Polimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł., Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 26 listopada.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 str. 82.65 Metaliki po 5% za 100 zł. 71.25 po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —; Obligacye indemnizacyjne Nizszej Austryi po 5% za 100 zł. —; Węgier Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 787; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 221.50; nizsze-aust. towarystwa eskontowego —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26 listopada.

Table with multiple columns: A. Etyka publiczna, W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc., od stycznia do lipca po 5%, Z r. 1851, ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Przech. do wylos. z r. 1839, Przenieszone do loswar. z r. 1860, Wytos. obl. daw. dla państwa, Przech. do los. obl. daw. dla państwa, B. Krajów Koronnych, Obligacye indemnizacyjne.

Table with multiple columns: Kolej Ansig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. po 200 zł., Kol. Grsc.-Kofl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towary. żegl. par., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Mostulańc. w Pesceie po 500 zł. m. k., Banku nar. - dowego, Gal. Tow. kred. po 5%, Obligacye z prawem pierwszeństwa, Kurs złota.